PATVIRTINTA
Vilkaviškio r. Pilviškių „Santakos“ gimnazijos
direktoriaus 2019 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V–46

VILKAVIŠKIO R. PILVIŠKIŲ „SANTAKOS“ GIMNAZIJOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilkaviškio r. Pilviškių „Santakos“ gimnazijos mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato vaikų / mokinių turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų, sąskrydžių, varžybų) (toliau – turizmo renginiai) organizavimo tvarką.
2. Aprašo tikslas – reglamentuoti turizmo renginių organizavimą, vykdymą ir laiduoti renginiuose dalyvaujančių vaikų saugumą.
3. Vaikų grupės, naudodamosi visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.
4. Apraše vartojamos sąvokos:

ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietoves;

išvyka – organizuotas vaikų grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;

turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones.

5. Kitos apraše naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS
TURIZMO RENGINIŲ PROGRAMOS

6. Turizmo renginio programą rengia grupės auklėtojas / mokytojas, turizmo renginio vadovas, suderina su direktoriaus pavaduotoju ugdymui, tvirtina gimnazijos direktorius (žr. 1 priedą).

III SKYRIUS
TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

7. Turizmo renginiuose leidžiama dalyvauti:

7.1. ikimokyklinio amžiaus vaikams ne daugiau kaip 4 valandas trunkančiuose turizmo renginiuose;

7.2. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir mokomosiose ekskursijose nuo 6 metų;

7.3. dviejų dienų žygiuose pėsčiomis nuo 9 metų;

7.4. žygiuose slidėmis, vandens turizmo priemonėmis nuo 12 metų;

7.5. žygiuose dviračiais nuo 12 metų, o jeigu vaikai yra išklausę papildomą mokymo kursą ir turi mokyklos išduotą pažymėjimą – ne jaunesniems kaip 10 metų;

7.6. sąskrydžiuose, varžybose – šių renginių nuostatuose numatyta tvarka;

7.7. jaunesni negu aprašo 10.1–10.4 punktuose nurodyti vaikai gali dalyvauti turizmo renginiuose tik turėdami tėvų arba teisėtų vaiko globėjų rašytinį sutikimą.

8. Vaikai, nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei arba turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu.

9. Mokinių grupei, dalyvaujančiai turizmo renginiuose, gimnazijos direktorius skiria turizmo renginio vadovą. Penkiolikos mokinių grupei skiriamas vienas vadovas. Didesnėms nei 15 vaikų grupėms skiriami 2 ar daugiau turizmo renginio vadovai.

10. Gimnazijos direktorius, užtikrindamas turizmo renginių dalyvių saugumą:

10.1. tvirtina turizmo renginio programą, dalyvių sąrašą, turizmo renginio vadovą(-us);

10.2. saugos ir sveikatos klausimais moko ir atestuoja turizmo renginių vadovą(-us) vadovaudamasis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatais.

11. Turizmo renginio vadovas, užtikrindamas turizmo renginių vaikų saugumą:

11.1. rengdamas turizmo renginio programą (žr. 1 priedą) numato detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų pasirengimo lygį ir fizinę būklę, nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką, nakvynės vietą);

11.2. pateikia gimnazijos direktoriui prašymą dėl renginio vykdymo ne vėliau kaip 1 diena iki renginio pradžios. Prie prašymo prideda turizmo renginio programą, vaikų sąrašą ir, jei yra, organizatoriaus parengtus nuostatus, darbotvarkę, programą, kvietimą ar kitus dokumentus;

11.3. apie vykdomą turizmo renginį informuoja vaikų tėvus ir surenka iš jų sutikimus jų vaikui(-ams) vykti į turizmo renginį (žr. 2 priedą);

11.4. supažindina mokinius su renginio tikslais, programa; aptaria renginio vykdymą, paskirsto jiems užduotis;

11.5. prieš turizmo renginį pasirašytinai supažindina mokinius su atitinkamo turizmo renginio Saugos ir sveikatos instrukcija (instrukcijomis);

11.6. vadovaujantis patvirtinta turizmo renginio programa užtikrina vaikų saugą turizmo renginio metu, moka suteikti pirmąją medicininę pagalbą;

11.7. susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą.

12. Turizmo renginiuose dalyvaujantys mokyklinio amžiaus vaikai:

12.1. susipažinę su turizmo renginio organizavimo tvarka ir saugos reikalavimais pasirašo saugaus elgesio instruktažo lape;

12.2. prieš turizmo renginį pasiskirsto pareigomis, užduotimis ir kt.;

12.3. privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti turizmo renginio vadovo(-ų) nurodymus.

IV SKYRIUS
RENGINIŲ PROGRAMŲ FINANSAVIMAS

13. Renginiai finansuojami teisės aktų nustatyta tvarka (pažintinių kelionių, olimpiadų, konkursų ir varžybų organizavimui iš ugdymui skirtų lėšų), pagal projekto dotacijos sutartyje numatytas sąlygas arba lėšas renginiui skiria tėvai (globėjai, rūpintojai).

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Šis aprašas tvirtinamas, keičiamas, pripažįstamas netekusiu galios gimnazijos direktoriaus įsakymu.

_____

1 priedas

VILKAVIŠKIO R. PILVIŠKIŲ „SANTAKOS“ GIMNAZIJA

TVIRTINU
Direktorius

Danutė Valiūnienė
_____

VAIKŲ TURIZMO RENGINIO PROGRAMA

201... m. .... d.

I. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI:

II. DETALUS RENGINIO APRAŠYMAS:

Renginio vykdymo data, laikas:

Planuojamas laikas	Vieta, maršrutas, veikla, lankomi objektai ir pan.	Pastabos

III. DALYVIAI:

IV. RENGINIO VADOVAS(-AI) (ATSAKINGI ASMENYS)

V. KARTU VYKSTANTYS MOKINIŲ TĖVAI

SUDERINTA
Vilkaviškio r. Pilviškių „Santakos“ gimnazijos
direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Aušra Smaidžiūvienė
201 m. mėn. d.

2 priedas

SUTIKIMAS

201... m. .... d.
Pilviškiai

Aš, ... sutinku, kad mano

sūnus/duktė ..... 201.... m. .... d. vyktų į ..... su klase: *(nurodoma, kur vykstama, kokie objektai bus lankomi ir pan.)*

Sutinku, kad mano vaikas dalyvautų šiame turizmo renginyje, o esant būtinybei, mano vaikui būtų suteikta pirmoji medicinos pagalba ir iš karto apie tai pranešta mums šiuo tel. Nr. .....

Esu informuotas/-a apie renginio programą, maršrutą, laiką, trukmę, dalyvavimo taisykles, man žinomos rizikos renginio metu.

Garantuoju, kad mano vaikas vykdys atsakingų už renginio organizavimą asmenų nurodymus, laikysis instruktaže aptartų elgesio normų, nevartos alkoholio, psichotropinių, psichoaktyvių medžiagų, turi ir dėvės atšvaitą ar šviesą atspindinčią liemenę renginio vadovo nurodymu, taip pat garantuoju, kad viso renginio metu užtikrinsiu galimybę su manimi susisiekti.

Man žinoma vaiko grąžinimo po renginio vieta ir preliminarus grįžimo laikas ir įsipareigoju užtikrinti vaiko saugų paėmimą iš vaiko pristatymo vietos vaiko grįžimo laiku.

Mano vaikui būtini vaistai, kuriuos paskyrė gydytojas, todėl įduodu jam šių medicininių priemonių .....

Prisiimu visišką atsakomybę už savo sūnaus/dukters netinkamą elgesį.

....
(parašas) (vardas, pavardė)

Klasės vadovas ..... (tel.....)

3 priedas

MOKINIŲ TURIZMO RENGINIO SAUGOS IR SVEIKATOS BENDROJI INSTRUKCIJA

I SKYRIUS
VEIKSMAI PRIEŠ IŠVYKĄ

1. Sutvarkomi renginio dokumentai: sudaromi vaikų / mokinių grupės sąrašai, parengiama programa, gaunamas gimnazijos direktoriaus leidimas vykti.
2. Mokiniai supažindinami su programa, instrukcijomis, pasirašo saugaus elgesio instruktažo lape.
3. Mokinys, susipažinęs su instrukcijomis, įsipareigoja jų laikytis.
4. Informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) apie išvykos tikslus, eigą, išvykimo ir atvykimo vietą ir laiką.

II SKYRIUS
VEIKSMAI IŠVYKOS METU

5. Stebima, kad būtų laikomasi instruktavimo metu išdėstytų reikalavimų.

III SKYRIUS
VEIKSMAI YPATINGAIS ATVEJAIS

6. Įvertinama nukentėjusiojo būklė, suteikiama pirmoji pagalba.
7. Kviečiama greitoji medicinos pagalba.
8. Informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), gimnazijos vadovai.

IV SKYRIUS
GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI RENGINIO METU. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

Rizikos veiksniai	Priemonės nuo jų poveikio
Pasiklysti ekskursijos metu	Grupės vadovė supažindina su dienotvarke, nurodo susitikimo laiką ir vietą. Mokiniai žino vadovės mobiliojo telefono numerį.
Galimybė gauti traumą	Grupės vadovė perspėja vaikus / mokinius einant būti atsargiais, žiūrėti, kur stato kojas eidami
Galimybė apsinuodyti maistu	Grupės vadovė instruktuoja vaikus / mokinius, kad iš namų įsidėtas maistas būtų šviežias.
Įvykis	Laikytis saugaus elgesio reikalavimų ypatingos situacijos metu. Žinoti atsarginius, evakuacinius išėjimus

V SKYRIUS
VEIKSMAI PO IŠVYKOS

9. Aptariami išvykos rezultatai.
10. Apie pažeidimus (jeigu jų buvo) informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir gimnazijos vadovai.

_____

4 priedas

MOKINIŲ VYKIMO MOKYKLINIU ARBA KITO VEŽĖJO AUTOBUSU SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJA

1. Autobuso reikia laukti programoje numatytoje vietoje, o jam atvykus – nebėgti. Įlipant ir išlipant nesistumdyti, laikytis renginio vadovo (mokytojo) nurodymų.
2. Laikytis saugaus elgesio taisyklių transporto priemonėse:
2.1. netriukšmauti;
2.2. nevaikščioti autobusui važiuojant;
2.3. neiškišti rankų per langus, nemojuoti, nerodyti gestų kitiems eismo dalyviams;
2.4. nepersisverti pro važiuojančio autobuso langą;
2.5. važiuojant neatidarinėti durų;
2.6. negalima išlipus iš transporto priemonės iškart bėgti per gatvę.
3. Šiukšles mesti tik į tam skirtas vietas autobuse arba dėti į savo krepšį, nemėtyti jų pro langą.
4. Važiuoti užsisegus saugos diržus, jei tokie yra įrengti.

_____

5 priedas

MOKINIŲ ELGESIO MUZIEJUOSE IR PARODOSE INSTRUKCIJA

1. Muziejuose ir parodose kiekvienas mokinys privalo:

1.1. saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis (jeigu tai draudžiama);

1.2. vaikščioti atsargiai;

1.3. klausytis grupės vadovo ir (ar) gido nurodymų ir pasakojimo.

1.4. neblaškyti kitų mokinių, lankytojų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis, netrukdyti grupės vadovui ir (ar) gidui;

1.5. be grupės vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės;

1.6. jeigu ekskursijos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą;

1.7. laikytis lankomo muziejaus taisyklių.

_____

6 priedas

MOKINIŲ ELGESIO PRIE VANDENS TELKINIŲ INSTRUKCIJA

1. Laikytis maudymosi atviruose telkiniuose, plaukimo įvairiomis vandens transporto priemonėmis taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).

2. Maudymosi plotą privalo žinoti ir jo ribų nepažeisti visi besimaudantieji.

3. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.

4. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 mokiniai (kai besimaudančius stebi vienas renginio vadovas). Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.

5. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

6. Paplūdimio ir maudymosi ribos mokiniams turi būti specialiai pažymėtos. Gylis maudymosi vietoje turi būti ne didesnis kaip 0,7 metro mokiniams, nemokantiems plaukti. Nuo 0,7 metro iki 1,3 metro – mokyklinio amžiaus ir mokantiems plaukti mokiniams.

7. Maudytis rekomenduojama saulėtą, nevėjuotą dieną, esant ne žemesnei kaip $+20^0$C oro temperatūrai, jei mokiniai maudosi pirmą kartą. Jeigu mokiniai jau yra maudęsi, galima leisti maudytis esant ne žemesnei kaip $+16^0$C vandens temperatūrai. Maudymosi trukmė nuo 7 iki 20 min.

8. Jei grupė turi valčių, jos turi būti parengtos naudoti jas gelbėjimui maudymosi metu.

9. Kategoriškai draudžiama renginio dalyviams nardyti, šokinėti iš valties ar nuo stataus skardžio, kranto, maudytis temstant ar tamsiu paros metu.

10. Kategoriškai draudžiama vieniems dalyviams irstytis valtimi.

11. Suorganizavęs plaukimą valtimis, grupės vadovas ar plaukimo vadovas (rekomenduojama abiems kartu) patikrina, ar valtys techniškai tvarkingos (yra techninės apžiūros dokumentas), ar yra gelbėjimo priemonės (liemenės, gelbėjimo ratai, virvės ir pan.). Valties šeimininkas turi būti suaugęs žmogus, mokantis gerai plaukti ir apmokytas gelbėjimo būdų, sugebantis techniškai irkluoti.

12. Valtimis galima vežti tik leistiną asmenų skaičių, kuris nurodytas ant valties borto. Neleistina plaukti toliau kaip 30 metrų nuo kranto. Nemokantys gerai plaukti, prieš sėsdami į valtį, apsivelka liemenes. Kitas gelbėjimo inventorius sudedamas į valtį.

13. Laikytis priešgaisrinių ir aplinkosaugos reikalavimų.

14. Laužą kurti tik su pirštinėmis ir galvos apdangalu tik tam skirtose vietose.

15. Nenaudoti degių skysčių laužui įkurti.

16. Laikytis saugaus elgesio taisyklių gamtoje: atsargiai elgtis su aštriais daiktais, nesistumdyti, nelaipioti į medžius.

17. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų pasirūpinti atitinkama apranga ir galvos apdangalu. Saulės procedūros sveikiausios iki 11 val. ir po 16 val. Saulės procedūrų metu vaikai, mokiniai turi būti su kepuraitėmis ar skarelėmis.

18. Pasirūpinti tinkama apranga ir apavu.

_____

7 priedas

MOKINIŲ ELGESIO VANDENS PARKUOSE / BASEINUOSE INSTRUKCIJA

1. Susipažinti ir laikytis maudymosi vandens parkuose, baseinuose vidaus taisyklių.
2. Turėti reikiamas saugos vandenyje priemones.
3. Saugumo reikalavimai – laikytis atsargumo priemonių vandens parkuose, baseinuose.

_____

8 priedas

MOKINIŲ ELGESIO MIESTE, DIDMIESTYJE INSTRUKCIJA

1. Neatsilikti nuo grupės ir renginio vadovo.
2. Pasimetus paskambinti vadovui ar grupės nariams, jeigu yra tokia galimybė.
3. Neturint galimybės susisiekti, laukti toje vietoje, kurioje atsiskyrė nuo grupės, nebandyti patiems susirasti grupę.
4. Jeigu išvykos dalyvis tiksliai žino grupės buvimo adresą, galima kreiptis į policijos pareigūnus, jei jie yra netoliese, kad padėtų pasiekti grupės buvimo vietą.
5. Eiti per gatvę su visa grupe tik tam skirtose vietose (pėsčiųjų perėjose, degant žaliam šviesoforo signalui).
6. Eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten kur jų nėra – kelkraščiu, prieš transporto priemonių važiavimo kryptį.
7. Eiti tvarkingai, nesistumdant.
8. Buitines atliekas mesti į tam skirtas vietas.
9. Vykdyti renginio vadovo, lydinčio asmens nurodymus.

---

9 priedas

MOKINIŲ ELGESIO LEDO ARENOJE INSTRUKCIJA

1. Įvertinti savo čiuožimo ant ledo gebėjimus.
2. Laikytis saugaus atstumo nuo kitų čiuožėjų.
3. Laikytis instruktorių nurodytų reikalavimų, ledo arenos taisyklių.
4. Vykdyti renginio vadovo, lydinčio asmens nurodymus.

_____

10 priedas

MOKINIŲ ELGESIO NUOTYKIŲ PARKUOSE INSTRUKCIJA

1. Griežtai laikytis parko instruktoriaus nurodymų.
2. Laikytis parko vidaus elgesio ir tvarkos taisyklių.
3. Vykdyti renginio vadovo, lydinčio asmens nurodymus.

_____

11 priedas

MOKINIŲ ELGESIO VARŽYBOSE INSTRUKCIJA

1. Laikytis saugaus eismo, elgesio viešoje vietoje reikalavimų.
2. Vykdyti varžybų organizatorių nurodymus.
3. Be vadovo leidimo nepasišalinti iš varžybų vykdymo vietos.
4. Vykimo į varžybas ar grįžimo iš jų metu būti drausmingiems.
5. Varžybų metu pasijutus blogai informuoti vadovą.
6. Vykdyti renginio vadovo, lydinčio asmens nurodymus.

_____

12 priedas

MOKINIŲ ELGESIO KELIAUJANT LAIVAIS IR LĖKTUVAIS INSTRUKCIJA

1. Prieš kelionę laivu pasirūpinti asmenine vaistinėle.
2. Plaukiant laivu ar skrendant lėktuvu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir laivo įgulos ar palydovų reikalavimų
3. Visos kelionės metu būti drausmingiems ir mandagiems.
4. Pasijutus blogai, pranešti grupės vadovui, lydinčiam asmeniui.
5. Be vadovo, lydinčio asmens leidimo negalima pasitraukti iš grupės.
6. Visur ir visada būti punktualiems, atidžiai klausyti grupės vadovo nurodymų ir juos vykdyti.
7. Nelipti į lėktuvą ar laivą, kol nepasakys, kad leidžiama lipti.
8. Atidžiai išklausyti keleiviams teikiamą informaciją, nurodymus kelionės metu ir juos vykdyti.

_____

13 priedas

MOKINIŲ ELGESIO KONCERTE, TEATRE INSTRUKCIJA

1. Laikytis drausmės ir kultūringo elgesio taisyklių renginių metu.
2. Nesėdėti renginyje su striukėmis ar paltais, jeigu patalpa yra šilta.
3. Renginio metu nevalgyti, nevaikščioti, nekalbėti, nekelti triukšmo.
4. Neišeiti iš renginio jam nepasibaigus, o jeigu yra būtinybė išeiti anksčiau, būtina prieš renginį informuoti grupės vadovą.
5. Renginio metu privaloma išjungti mobilųjį telefoną.
6. Renginyje neatsiskirti nuo grupės.
7. Po pertraukos nevėluoti į kitą renginio dalį.

14 priedas

MOKINIŲ ELGESIO OLIMPIADOSE, KONKURSUOSE INSTRUKCIJA

1. Vykdyti lydinčio asmens, organizatorių nurodymus.
2. Netrukdyti kitiems olimpiados, konkurso dalyviams.
3. Vykti į olimpiadą, konkursą tinkamai tam pasiruošus ir garbingai atstovauti gimnaziją, savo elgesiu demonstruoti gimnazijos vertybes.

_____

15 priedas

MOKINIŲ ELGESIO GAMTOJE INSTRUKCIJA

1. Saugoti gamtą ir nedaryti žalos.
2. Nešiukšlinti: popierių, stiklo tarą ar duženas bei kitas šiukšles palikti šiukšlių dėžėse ar pasiimti su savimi.
3. Jei nėra įrengtų laužaviečių, laužui reikia pasirinkti tinkamą, atvirą vietą.
4. Nepalikti degančio laužo, žarijas užpilti žemėmis ir vandeniu, sutvarkyti laužavietę.
5. Nesilankyti vietose, kur vyksta miško ruošimo darbai.
6. Atkreipti dėmesį į prie įvažiavimo į mišką pastatytus informacinius ženklus.
7. Nenaikinti poilsiaviečių įrangos, informacinių ženklų bei stendų, kvartalinių stulpų, riboženklių ir kt.
8. Klausyti renginio vadovo, lydinčio asmens ir vykdyti jų nurodymus.

_____